

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U VUKOVARU

Broj: K-DO-28/06.
Vukovar, 02. ožujka 2007.
VM/BD

ŽUPANIJSKOM SUDU U VUKOVARU

VUKOVAR

Temeljem čl.42. st.2. toč.4. u svezi čl.203. st.2. Zakona o kaznenom postupku ("NN", broj 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02. i 115/06., nastavno ZKP), podižem:

OPTUŽNICU

protiv:

okr. SLOBODANA RAIĆA, zv. „Buba“, [REDACTED]

[REDACTED] nalazi se u pritvoru Zatvora u Osijeku od 06. svibnja 2006. godine, u 21,00 sati, na temelju rješenja Županijskog suda u Vukovaru, broj Kio-33/06. od 09. svibnja 2006. godine,

da je:

dana 16. studenoga 1991. godine, u dopodnevним satima, u Vukovaru, prilikom oružane agresije tzv. JNA i paravoјnih postrojbi na Republiku Hrvatsku, protivno čl.3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i čl.51. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I), kao pripadnik paravoјnih postrojbi, naoružan poluautomatskom puškom zajedno s još tri nepoznata pripadnika paravoјnih postrojbi, u jednoj razrušenoj kući na Trgu Drvena pijaca pronašao i zarobio civila Slavka Batika, odveo ga u nepoznatom pravcu, nakon čega mu se gubi svaki trag i ni do danas nije pronađen,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijao civilno stanovništvo,

pa da ²⁶ ~~bi~~ time počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo u čl.120. st.1. OKZ RH.

Stoga

predlažem

- 1) da se pred tim sudom održi glavna rasprava,
- 2) da se na glavnu raspravu privede okrivljenika Slobodana Raića (list 34), pozove oštećena Ruža Batik (list 76), svjedoci Marija Freund (list 63), Slobodan Duraj (list 65), Pavao Veber (list 67), Katarina Menges (list 68), Katarina Simić (list 73), Stipo Šeremet (list 103), Ivan Barac (list 115), Vlado Rusin (list 118), Jozefina Varga (list 122), Marija Varga (list 165), Željko Savić (list 197) i Damir Dukić (list 198), Dražen Apić (list 181), Igor Crnomat (list 181), Dragoljub Mišćević (list 181), Siniša Lakić (list 181),
- 3) da se na glavnoj raspravi pročitaju: izvješće o uhićenju i dovođenju (list 3-4), rješenje (list 13-14, 27-28, 36-38, 50-51, 52-53, 60, 78-79, 108-109, 110, 111-112, 125-126, 127-128, 141-142, 146, 149-151, 152-153, 161-162, 169-170, 175-176, 185-187, 193-194, 202-203, 208), nalog (list 55, 121), potvrda (list 58), izvod iz KE (list 61), dopis (list 101, 163), zapisnik istražnog suca od 22. rujna 2006. godine (list 135), pregleda fotografija (list 11), DVD zapis (list 40), audio-video snimak (list 106), fotodokumentacija očevida sa skicom kretanja okrivljenika (list 131-134),
- 4) da se prema okr. Slobodanu Raiću produlji pritvor temeljem čl.102. st.1. toč.1. i 4. ZKP.

Obrazloženje

Iz kaznene prijave PU Vukovarsko-srijemske, Odjela kriminalističke policije, broj 511-15-04/3-07/3-KU-180/06. od 07. svibnja 2006. godine, proizlazilo je, da je okrivljeni dana 16. studenoga 1991. godine za vrijeme oružane agresije tzv. JNA na grad Vukovar, tijekom „čišćenja“ dijela grada zv. Drvena pijaca, kao pripadnik paravojskih postrojbi u agresiji na Republiku Hrvatsku, skupa s još trojicom nepoznatih pripadnika istih postrojbi zarobio civila Slavka Batika, nakon čega se njemu gubi svaki trag i nije pronađen ni po proteku 15 godina od tada, pa je postojala osnovana sumnja da je okrivljenik počinio kazneno djelo iz čl.120. st.1. OKZ RH, zbog kojeg je protiv njega provedena istraga.

Tijekom istrage ispitana u svojstvu svjedoka Marija Freund (list 63-64) iskazala je, da je rođena sestra pokojnog Slavka Batika i da je zadnjih godina bila povremeno u kontaktu s njegovom suprugom Ružom Batik, rođ. Arsenić, koja je bila i sada je stalno nastanjena u Vukovaru. Navela je, da je prije 8 godina, u Zagrebu, u službenim prostorijama Zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje, srela jednu ženu, rodom iz Vukovara, koja je rekla da je vjenčana kuma Slavka Batika i pričala je

o stradanjima u Vukovaru 1991. godine, te da je snaha Ruža Batik bila pripadnica teritorijalne obrane i da je bila prisutna kada je Slobodan Raić ubio oštećenika. Po pričanju te žene, to je bilo pred gostionicom koju je držao okrivljeni Raić. Inače, pored kuće u kojoj je živio oštećeni i danas obitava obitelj Simić, a Katarina Simić je bila zajedno u podrumu s oštećenikom za njegova života.

Nakon što joj je istražni sudac predočio fotografiju (na listu 11 spisa), svjedokinja je izjavila da na slici prepoznaje svoga brata, koji je tada imao 48 godina, iako izgleda znatno stariji, a druge osobe na slici da ne prepoznaje.

Nadalje je svjedokinja izjavila da živi u Njemačkoj, a da je u Vukovar prvi puta došla 1992. godine, u pratnji policije, da se raspita za svoga brata. Svoga brata tražila je i prije dolaska u Vukovar preko Crvenog križa, pozivala je Radio Vukovar i preko Beograda je dobila telefonski broj teritorijalne obrane u Vukovaru, pa je teritorijalnu obranu nazvala, a nepoznata osoba je nakon provjere rekla, da oštećeni Slavko nije među živima, ali nemaju podatke ni da je umro. Svjedokinja navodi, da ju je istoga dana, kad je zvala teritorijalnu obranu u Vukovaru, nazvala uvečer oko 20,30 sati snaha Ruža i rekla, da se prestane raspitivati za brata, jer ona ima ozbiljnih problema. Nekoliko godina kasnije snaha je došla k njoj u Njemačku, pa ju je pitala da kaže što je s bratom, pa je ona tvrdila da ništa ne zna, da su bili zajedno u podrumu iz kojeg je ona otišla oko 10. studenoga 1991. godine i više ga nije vidjela. Snaha je rekla, da je zbog raspitivanja i telefonskih poziva u Vukovar, što je činila svjedokinja, mogla biti ubijena da se nije sklonila, a ostala je živa zato što ju je upozorio jedan prijatelj.

Svjedok Slobodan Duraj (list 65-66) iskazao je, da okrivljenika poznaje iz djetinjstva odnosno od prvog razreda osnovne škole, jer su stanovali u istoj ulici, kuća nasuprot kući. Svjedok za sebe navodi, da se početkom agresije na Vukovar prijavio kao dragovoljac i da se nalazio na dijelu grada zv. Sajmište – kod vojarne. Sredinom mjeseca listopada 1991. godine sa svojom postrojbom vršio je pregled obiteljskih kuća u ulici Slavonskih brigada, kako se tada ta ulica zvala. Pri pregledu ulice Slavonskih brigada bili su i u kući okrivljenika, u kojoj je bio i osobno, gdje je zatekao oca okrivljenika, njegovu majku i brata, kao i samog okrivljenika i svi su bili u civilu. U njihovoj kući nije pronađeno nikakvo oružje.

Nakon što je istražni sudac u sudnicu pozvao okrivljenika, svjedok je pogledao okrivljenika u lice, nakon čega su se obojica jedan drugom osmjehnuli i istodobno izjavili da se poznaju.

Nakon što je svjedoku pokazana fotografija iz časopisa „24 sata“ od 10. svibnja 2006. godine, s lista br.7, svjedok je izjavio da na njoj prepoznaje okrivljenika Slobodana Raića, a da druge osobe ne poznaje. Za okrivljenika je naveo da je držao caffe-bar zajedno s Krešom Kasalom, u blizini Studentskog doma, kod „Bečarskog križa“, u bivšoj školi učenika u privredi. Sam grad Vukovar je zauziman od strane JNA i paravojnih postrojbi postupno, dio po dio, tako da je Petrova gora zauzeta još početkom 10. mjeseca 1991. godine, a branitelji su držali točke po drugim dijelovima grada i zadnji proboj je bio 17.11.1991. godine.

Svjedok Pavao Veber (list 67) izjavio je, da je iz grada otišao 07. kolovoza 1991. godine, pa zato ne zna što se u gradu događalo, osim informacija putem televizije i štampe. Inače, okrivljenika poznaje, jer su do rata živjeli u istoj ulici, tadašnjeg naziva Slavonskih brigada, i s obitelji Raić je bio dobar, pa mu je teško povjerovati da je okrivljeni tako nešto napravio. Poslije rata ga je vidio jedanput, kad je došao iz Novog Sada. Nakon što je istražni sudac svjedoku predočio sliku (s lista 11 spisa), svjedok je izjavio da okrivljenog prepoznaje na slici, da je on

onaj s puškom u ruci i šljemom na glavi, a pored njega je vukovarac Slavko, koji je prije rata radio u „Željezaru“.

Svjedokinja Katarina Menges (list 68) ispitana po istražnom sucu, izjavila je da okrivljenog poznaje od kada je bio dijete, obzirom da živi u ulici Vanje Radauša, bivša ulica Slavonskih brigada, na kućnom broju 29, a obitelj okrivljenika na kućnom broju 24. Svjedokinja navodi, da je do 04.10.1991. godine bila u podrumu svoje kuće, zajedno sa svojom sestričnom Anom i njenim suprugom Ivanom, a od tog dana ju je sin premjestio u sklonište „Mađarske škole“ u ulicu Stjepana Radića, u kojem je ostala do pada Vukovara 18. studenoga 1991. godine. Okrivljenog je zadnji put vidjela u mjesecu rujnu 1991. godine, u njihovom dvorištu i bio je u civilu. Obitelj okrivljenika je nakon pada grada vidjela na „Veleprometu“, odnosno vidjela je oca i brata okrivljenika u odorama JNA, a tamo je vidjela i njegovu majku, koja nije bila u odori. Okrivljenog tada nije vidjela, nego kasnije, nakon rata, kada se vratila u Vukovar. Prije dvije godine je okrivljenog vidjela u dvorištu njihove obiteljske kuće, zajedno s bratom Zoranom. Okrivljenog je prepoznala još prvi puta kada je emitirana snimka s Drvene pijace, na kojoj nekoliko srpskih vojnika vode civila sa štapom u ruci. Tog civila zna od ranije kao Vukovarca i da je radio u „Gvožđaru“, zna ga po imenu Slavko, a prezimena se ne može sjetiti. Nakon što je svjedokinji predočena slika (s lista 11 spisa), izjavila je da prepoznaje okrivljenog, koji je drugi s lijeva, s puškom u ruci okrenutom prema gore i metalnim šljemom na glavi. Civila je prepoznala kao prodavača u „Gvožđaru“ u Vukovaru. Istražni sudac je u sudnicu pozvao okrivljenika, pa kad ga je svjedokinja pogledala, izjavila je da ga poznaje, da je to susjed Slobodan Raić. Okrivljeni je gledajući u oči svjedokinji iskazao „Poznajem svoju susjedu Menges Katicu“. Svjedokinja je još izjavila, da tog trgovca po imenu Slavko, više nikada nije vidjela nakon pada grada.

Svjedokinja Katarina Simić (list 73-74) ispitana u istrazi iskazala je, da je tijekom 1991. godine stanovala na istoj adresi kao i oštećeni Slavko Batik, u ul. J. J. Zmaja br.4, da je oštećeni Slavko stanovalao nasuprot njene kapije, ali se njegova adresa vodila kao Trg oslobođenja br.2. Stan u kojem je on živio bio je vlasništvo „Veleprometa“. Svjedokinja je nadalje iskazala, da je početkom granatiranja otišla u podrum Tomislava Palac, u Krašovoj ulici, sada u ulici Europske unije, jer je tamo bio sigurniji podrum. S oštećenim Slavkom Batikom nije bila zajedno u podrumu i nema nikakvih saznanja što se s njim događalo. Povremeno bi ga vidjela, kad je došla do svoje kuće i tada je rekao, da je došao obići svoj stan, te ju pozvao da dođe u sklonište negdje na Drvenoj pijaci, gdje on bude sa suprugom, što je odbila. Oštećenog je vidjela u novinama i na vijestima televizije, gdje ga je prepoznala. Prepoznala ga je po crtama lica, tek nakon što je više puta vidjela snimke na televiziji i u novinama. On inače nije hodao pogureno i nije koristio štap, već je bio uspravan i nikada ga nije vidjela pogurenog. Na slikama na kojima ga je vidjela u novinama, izgledao je kao starac. Nakon što je svjedokinji predočena fotografija (na listu 11 spisa), izjavila je da na fotografiji prepoznaje uhićenog civila i da je to Slavko Batik, dok ostale osobe na slici, koje ga vode, ne može prepoznati.

Svjedokinja-oštećena Ruža Batik (list 76-77, 113) iskazala je u istrazi, da je po početku agresije na grad bila u skloništu podruma ugostiteljskog objekta „Bijeli golub“, na Trgu Rade Končara, a taj dio grada se inače zove „Drvena pijaca“. Znajući od ranije za taj podrum na Drvenoj pijaci, sa suprugom je otišla tamo, a kćerku je sklonila kod rodbine u Vojvodinu. Još dok su bili skupa u podrumu, suprug

je znao otići kući običi stan i da bi uzeo nešto garderobe, a učinio je to kad je bilo moguće. Nekoliko dana prije pada grada, tj. oko 10. studenoga 1991. godine, suprug je izašao iz podruma, prema Prvomajskoj ulici, a nakon toga se više nikada nije vratio. Prepoznala je supruga na slikama, koje su objavljene u novinama i na televiziji i na njemu je bila odjeća, koju je imao u podrumu prije nego je izašao. Na sebi je imao bijelo-crnu majicu i jaknu krem boje. Suprug nikada nije nosio štap, niti mu je isti bio potreban. Nakon što je svjedokinji pokazana slika (s lista br.11), iskazala je da je na toj slici njezin suprug sa štapom u desnoj ruci, a ulica u kojoj je slika snimljena, vjerojatno je Preradovićeve ulica. Suprug je na toj slici poguren, a u životu on nikada nije hodao zguveno, niti uz pomoć štapa. Za ostale osobe, svjedokinja je izjavila da ih ne poznaje. Nadalje je svjedokinja iskazala, da je navedeni podrum jedino sklonište koje su koristili tijekom rata. Dana 10. studenoga 1991. godine je bilo veliko granatiranje, a i danima ranije, tako da više nisu mogli ostati u tom skloništu, pa je suprug izašao van da bi tražio neki drugi podrum. On je izašao ujutro između 08,00 i 08,30 sati, čekali su ga možda sat vremena, pa kako se nije vratio, s tetkom i obitelji Milić, izašla je iz tog podruma i ostala s tetkom u podrumu trgovine „Zlatna dolina“. Pri izlasku iz podruma suprug nije imao nikakvih ozljeda, niti je bio povrijeđen. Nije bio opečen nigdje na tijelu. On nije bio ni toliko ćelav kao na slici, koja je predočena iz spisa. Iako mu je manjkalo kose na čelu, imao je kose oko ušiju, tj. s obje strane glave, a na početku vlasišta iznad čela imao je čuperak kose, koju je češljao ukoso. Svjedokinja je navela, da je nakon pada grada, otišla autobusom na „Velepromet“, a nakon toga prvim autobusom za Šid, te kod djeteta u Bačko novo selo. Odmah drugi dan, nakon dolaska u Vojvodinu, nazvala je Slavkovu sestru i javila da je uspjela izaći i da je s djetetom na sigurnom, ali da za brata, odnosno svoga supruga – ne zna gdje je.

Svjedok Stipo Šeremet (list 103, 184) iskazao je pred istražnim sucem, da je bio pripadnik Zbora narodne garde na području tadašnje Mjesne zajednice „1. svibanj“, a njegova postrojba je u početku držala položaje od Lijeve supoderice prema izlasku u Bogdanovce i dalje na granici prema Petrovoj gori. Kasnije su povlačenjem zauzeli položaj od Bogdanovačke ulice prema gradu, a zatim Kačićevu ulicu, Drvenu pijacu i ulicu I. G. Kovačića, tri do četiri dana prije pada grada. Drvena pijaca je od strane vojske tadašnje JNA i paravojnih postrojbi zauzeta 14., 15. i 16. studenoga 1991. godine, kao i okolne ulice. Svjedok navodi, da su pripadnici njegove postrojbe bili na Drvenoj pijaci još 13.11.1991. godine, a nakon toga se morali povući, te 17.11.1991. godine su se potpuno povukli s položaja i krenuli preko mosta rijeke Vuke u Štab.

Nakon što je svjedoku predočena, po istražnom sucu, fotografija (s lista 11 spisa), izjavio je, da mu osobe na fotografiji djeluju opušteno, obzirom na okolnosti i da je snimka učinjena vjerojatno nakon prestanka svih borbenih djelovanja u tom dijelu grada, dakle, u vremenu od 16. do 19. studenoga 1991. godine. Svjedok je naveo, da na fotografiji prepoznaje ulicu i da se radi o tadašnjoj Proleterskoj ulici. Na slici je prepoznao okrivljenog Slobodana Raića, lijevo od civila sa štapom u ruci, a okrivljenog zna od prije rata iz viđenja, jer je bio suvlasnik ugostiteljskog objekta u bivšoj zgradi škole učenika u privredi, u Vukovaru. Nadalje je iskazao, da nije bio jedan štab teritorijalne obrane paravojnih snaga, koje su djelovale zajedno s tadašnjom JNA, već su se neprijateljski štabovi formirali ovisno kako su njihove snage „oslobađale“ dio po dio grada. Sigurno je da su naredbe za djelovanje teritorijalne obrane dolazile iz vojarne i da je glavno zapovjedništvo vojske bilo tu stacionirano. Svjedok je iskazao, da je općepoznato, da su zapovjednici teritorijalne

obrane bili Miroljub Vujović, Stanko Vujanović, Milan Lančuzanin, zv. „Kameni“. Od različitih osoba čulo se, da je bilo stradavanja civila već prilikom sabiranja na Drvenoj pijaci, kasnije na Veleprometu, na Ovčari i po logorima u Srbiji. Osobno nije bio u prilici sve vidjeti, jer je bio zarobljen kod Petrovaca, nekoliko kilometara južno od Vukovara.

Svjedok Ivan Barac (list 115-116) iskazao je u istrazi, da je zatočen kao civil dana 08. prosinca 1991. godine i odveden u vojarnu u Vukovaru, gdje ga je ispitivao nepoznati kapetan prve klase. U podrumu vojarnje proboravio je pet ili šest dana i tri puta bio ispitivan od strane časnika tadašnje JNA. U vojarni je proboravio šest dana odnosno šestog dana je vojnim vozilom prevežen u zatvor u Sremskoj Mitrovici. Prije ulaska u zatvor, po vojnim policajcima je prepraćen u prostoriju koja se nalazila u zgradi ispred zatvora, gdje su uzeli njegove osobne podatke. Još dok je sjedio na stolici, u toj prostoriji gdje su mu uzimali osobne podatke, uveden je uhićenik u pratnji dva vojna policajca. To je bila muška osoba, stara oko 60 godina, sa štapom u ruci i pohabanoj odjeći. Primijetilo se da je neumiven i umornog izlaza lica. Stajao je blago pogureno i nije izrekao ni riječ. Svjedok iskazuje, da ne može reći da je prepoznao uhićenika koji je doveden, međutim nakon nekoliko godina kada je vidio snimke pada Vukovara, uočio je da starac koji hoda ulicom kod Drvene pijace, u pratnji tri vojnika tadašnje JNA, zapravo je ista osoba koju je tada vidio na prijemu u zatvor, u Mitrovici. Čuo je da se radi o Slavku Batiku, na televiziji i pročitao u novinama, bivšem djelatniku „Gvoždara“ i tada „vrtio film unazad“, pa se sjetio da je kod njega čak kupovao prije rata. Po mišljenju svjedoka, Slavko Batik nije došao tog dana u kaznionicu, već je izveden iz kaznionice, a svjedok navodi da je čuo od jednog vojnog policajca, koji je bio u istoj prostoriji, da Batika voze nazad u Vukovar, radi nekih prepoznavanja. Svjedok navodi da se sjeća, da je u sobi gdje je bio smješten, bio Kiš Josip, Fazijakaš Tomislav, Stipo Šeremet, Pavlović Ivan iz Ivankova, Knežević Jakov iz Donje Motičine i drugi.

Nakon što je svjedoku predočena fotografija (s lista 11 spisa), izjavio je da je sasvim siguran u identitet civila na slici i da je upravo muškarac sa štapom u ruci ista osoba koju je vidio na prijemu kaznionice u Mitrovici. Nadalje, svjedok izjavljuje, da je doznao iz javnih glasila, da je pokrenut kazneni postupak protiv okrivljenog, kojeg se tereti kao počinitelja kaznenog djela ratnog zločina i zapravo ga se krivi za nestanak i eventualnu smrt civila Slavka Batika. U Vukovaru je, nakon tih saznanja, susreo oca okrivljenika, kojeg poznaje, a poznaje i okrivljenikovu obitelj dugi niz godina, jer je njegova supruga radila u računovodstvu bolnice u Vukovaru zajedno s majkom okrivljenika. Rekao je okrivljenikovu ocu da želi svjedočiti o saznanjima koja ima iz mitrovačkog zatvora. Nadalje je svjedok iskazao, da je radio kao viši carinski službenik od 1963. godine do početka rata u Vukovaru, nastavio raditi kao carinik u Rijeci i Donjem Miholjcu, te umirovljen 2005. godine, a u zatvoru u Mitrovici je proveo ukupno 111 dana. U „Gvoždaru“ u Vukovaru je kupovao više puta, a oštećeni Slavko Batik je bio u drugom dijelu trgovine, gdje se prodavala vijčana roba. Svjedok navodi, da mu je Batik jednom pogrešno obračunao cijenu kupljene robe, čak 10 puta skuplje, na što mu je ukazao na pogrešku. To je bilo prije 30-ak godina i nikada nisu privatno razgovarali.

Svjedok Vlado Rusin (list 118-119, 183) ispitan u istrazi, iskazao je da je bio pripadnik Zbora narodne garde 1991. godine, tim što je njegova postrojba držala dio grada – gornji grad, sve do Doma zdravlja na Sajmištu, a vremenom lokacije su se mijenjale, tako da je zadnji položaj, kad je bio ranjen, bio prema

Bogdanovcima. Iskazao je, da je teško ranjen 31.10.1991. godine, tako da je bio prinuđen liječiti se u skloništu galerije Bauer. U tom skloništu zarobljen je od strane pripadnika JNA dana 18.11.1991. godine, koji su ga tako ranjenog natjerali da pješice hoda na štakama do Drvene pijace, kamo je bio sproveden u njihovoj pratnji. Doveden je do benzinske pumpe na Drvenoj pijaci, gdje se slijevala masa ljudi sa svih strana, odnosno civila, koje su tjerali iz skloništa. S Drvene pijace odvezen je kao zarobljen na Velepromet, a odatle u Sremsku Mitrovicu, gdje je bio oko 7 dana. Nakon što je svjedoku predočena fotografija (s lista 11 spisa) i što ju je razgledao, izjavio je da prepoznaje civila sa štapom u ruci kao trgovca iz „Gvoždara“, kojeg je poznavao od ranije, a u pozadini da se vidi Drvena pijaca, na kojoj su skupljani civili. Pretraživanje kuća uslijedilo je vjerojatno nakon masovne evakuacije na Velepromet, što bi bio logičan slijed, da se nakon toga još pretraže kuće u kojima je moguće netko zaostao. Svjedok je iskazao, da mu nije poznato je li u toj istoj ulici, gdje je snimljen ranjeni Slavko Batik, bio Štab teritorijalne obrane tadašnje JNA, a inače mu je poznato da je štab bio u ulici Svetozara Markovića. Zatočeni civili s Drvene pijace bili su odvedeni u prostor Veleprometa, gdje je vršena selekcija, tako da su neki odveženi u zatvor u Sremsku Mitrovicu, ili u različite logore u Srbiji. Osobno je, nakon Mitrovice, odveden u Niš i 24.12.1991. godine razmijenjen. Dio civila s Veleprometa je nestao i ljude koje je vidio žive u vrijeme kada je doveden, kasnije više nikada nije sreo i oni se danas vode kao nestale osobe. Izvedeni su tijekom noći iz hangara, ali nema saznanja jesu li ubijeni u krugu Veleprometa, jer je pucnjava bila cijelu noć. Na Veleprometu su tijekom dana zatočenike – civile u hangarima čuvali regularni vojnici JNA, a predvečer su dolazili četnici s bradama i oznakama paravojskih postrojbi, tako da su cijele noći hodali po hangarima i prozivali civile. Neke osobe su na licu imale navučene „crne maske“ s prorezima za oči, pa su prvo prozivali civile poimenično držeći bilježnice u ruci, a kasnije su hodali s baterijskim lampama i tražili osobe koje je vjerojatno netko pokazao. Dolazili su stražari s baterijama odvođeci pojedince, a povremeno su se čuli pucnji i ti ljudi se više nisu vratili. Ujutro kada je svanulo, preostali su vođeni do žice blizu željezničke pruge, radi obavljanja nužde i tu se vidio krvavi betonski plato. Tijela nigdje nije bilo u blizini, iako je površina polukružnog platoa bila zaprljana krvlju. Svjedok je iskazao, da ne poznaje okrivljenog Slobodana Raića, a da osobno nije bio ispitivan u Rajšićevoj kući, na Drvenoj pijaci, ali je vidio da tamo odvođe civile i od nekih ljudi je čuo da su tamo ispitivani od strane pripadnika paravojskih formacija tj. pripadnika TO Vukovara. Prema slici, koja je pokazana, civil je vođen s Drvene pijace u pravcu juga, tj. nije bio vođen u pravcu Rajšićeve kuće. Oštećenika Slavka Batika nije vidio na Veleprometu, niti u Mitrovici.

Svjedokinja Jozefina Varga (list 122) ispitana u istrazi iskazala je, da njezina snaga Marija Varga je radila kao dostavljač u Ministarstvu branitelja u Zagrebu godine 1993., a nakon toga je otišla u mirovinu.

Nakon što je svjedokinji pokazana fotografija (s lista 11 spisa), izjavila je da poznaje oštećenog Slavka Batika i da je on vjenčani kum njenom sinu i snahi Mariji Varga. Nadalje je svjedokinja izjavila, da joj nije poznato ima li oštećeni Slavko Batik sestru u Njemačkoj, iako je čula da ima sestru, jer je ona preko Crvenog križa tražila svoga brata Slavka 1992. godine. Svjedokinja iskazuje, da joj je poznato da je njezina snaha Marija Varga odmah poslije integracije, još za vrijeme Žaka Klajna, zvala telefonom suprugu Slavka Batika, ovdje u Vukovar da bi pitala za njega, je li pronađen, obzirom da je ta slika bila na svim vijestima i na televiziji, ali je Batikova supruga spustila slušalicu odgovorivši da ne želi razgovarati s ustašama. Okrivljenog Slobodana Raića

poznaje još kao dijete i zna njegove roditelje, koji su također Vukovarci. Početkom napada na Vukovar, nije vidjela ni okrivljenog ni njegove roditelje. Po završetku rata čula je priče od različitih ljudi, da je okrivljeni bio pripadnik srpskih postrojbi u Vukovaru i da je hapsio i tukao ljude, ali ništa od toga nije vidjela svojim očima.

Svjedokinja Marija Varga (list 165) ispitana po istražnom sucu iskazala je, da oštećenog Slavka Batika poznaje od 1964. godine, jer im je bio vjenčani kum. Za sebe je svjedokinja navela, da je za vrijeme okupacije Vukovara bila u Borovu, a oštećeni, koliko ima saznanja je bio u Vukovaru. Za vrijeme okupacije nisu se vidali, niti je bila prisutna događaju kad je oštećeni nestao. Čula je različite priče vezane za njegov nestanak. U jednoj priči, on je izgorio u automobilu na ulici, u Vukovaru, jer je automobil pogodila granata. Druga priča, koju je čula je, da je Slavko zaklan u jednom kafiću od strane Srbina. Nakon što je došla u Zagreb i kada su uspostavljene telefonske veze s Vukovarom, nazvala je suprugu Slavka Batika da čuje kako su i što se s njima dogodilo, a ista je rekla, da s ustašama ne želi razgovarati i poklopila je slušalicu. Svjedokinja je još navela, da nema nikakvih saznanja, da bi oštećeni eventualno bio živ, a osobu imenom Slobodan Raić, ne poznaje.

Svjedok Željko Savić (list 197) iskazao je, da je u 10. mjesecu 1991. godine postao punoljetan, ali nije mobiliziran i tada je bio srednjoškolac. Kada se u Vukovaru zaratilo, prešao je u srednju Tehničku školu u Somboru, gdje se školovao do 1992. godine, pa stoga nema saznanja što se događalo u Vukovaru, niti poznaje osobu po imenu Slobodan Raić. U školu u Sombor je otišao iz Tehničke škole u Vukovaru, a iz razreda su išla još sedmorica, te je svu dokumentaciju o tom priložio u spisnu Županijskog suda u Vukovaru, u kojem je I-okr. bio Jovan Ćurčić. I sam je imao svojstvo okrivljenika, ali je oslobođen optužbe. Tijekom 1991. godine je živio u Borovu selu i nikada nije imao prebivalište ni boravište u Vukovaru, niti je bio pripadnik teritorijalne obrane Vukovara.

Svjedok Damir Dukić (list 198) ispitivan u istrazi iskazao je, da je 1992. godine mijenjao prezime, jer se do tada prezivao „Lermajer“. Istina je, da je bio „rezervista“ pri tadašnjoj JNA, ali posao nije bio „čišćenje kuća“ pri padu Vukovara, već je imao druga zaduženja. Navodi da su mu poznati svi dijelovi grada, pa tako i Drvena pijaca, ali nije uopće tuda išao, niti mu je išta poznato o istjerivanju civila prilikom čišćenja. Nadalje je svjedok iskazao, da ne poznaje osobe po imenu Igor Crnomat, Sinišu Lakić, Dražen Apić, Željko Savić, Dragoljub Mišćević, Želimir Vučićević, Branko Mijatović, Damir Sireta, Pero Ćirić i Slavko Petrović. Od prije rata je znao tko je Stanko Vujanović, koji je bio taksista u Vukovaru, ali s njim nije kontaktirao. Tijekom ratnih operacija uopće ga nije vidao. Za sebe svjedok navodi, da mu je zaduženje bilo čuvanje straže na potezu od kasarne do parka, ali se ne može sjetiti ni jedne osobe iz Vukovara, koja je bila tu, jer su to bili rezervisti iz Srbije i iz drugih krajeva. Ni sam ne zna zašto je bio pozvan u rezervni sastav pri mobilizaciji, jer je isto tako mogao biti raspoređen u teritorijalnu obranu, odnosno pripadnost postrojbi nije bila njegova volja. S pripadnicima tzv. JNA nije bio na Drvenoj pijaci dana 16.11.1991. godine i nadalje. Nije vidio majora Šljivančanina i Radića, niti je obraćao pažnju na to, jer mu je nakon pada grada bilo važno pronaći obitelj, a tada je imao sina starog 4 godine. Ne može se sjetiti je li dobio pismeni poziv za mobilizaciju i kako je uopće mobiliziran, iako misli da je mobiliziran po usmenom pozivu, a ne sjeća se u kojem mjesecu je to bilo, niti u koju vojnu poštu. Iskazuje, da

mu je nadređeni bio oficir tadašnje JNA, poručnik po imenu Nebojša, ali se ne sjeća njegovog prezimena. Cijelo vrijeme dok je bio u rezervnom sastavu tzv. JNA imao je jednobojnu tamnozelenu uniformu i poluautomatsko oružje.

Pozvan da dade svoju obranu, okrivljeni Slobodan Raić se pred istražnim sucem branio (list 34-35, 178) da je do 04. studenoga 1991. godine živio s roditeljima i bratom u ulici Vanje Radauša, prijašnjoj ulici Slavonskih brigada, kućni broj 24. Toga dana ulicu je zauzela tadašnja JNA i svi četvero su odvedeni u kasarnu na Sajmištu, gdje su bili vrlo kratko, da bi potom odvezli oca, brata i njega u Negoslavce. Tu su bili popodne i čitavu noć, a ujutro su oca odveli na ispitivanje i nakon toga su odveženi na Velepromet. Odmah po dolasku na Velepromet, sva trojica su mobilizirani. Brat i otac su ostali u krugu Veleprometa, a majku su smjestili u nečiju kuću u blizini Veleprometa. Okrivljeni za sebe navodi, da je dobio raspored, da se kao pripadnik teritorijalne obrane priključi tadašnjoj JNA. Svi koji su bili u teritorijalnoj obrani, bili su pod komandom kapetana Miroslava Radića. Okrivljeni iskazuje, da je njegov vod dana 16.11.1991. godine bio u akciji oko Drvene pijace. Akcija je značila da teritorijalna obrana ide od kuće do kuće u provjeru, da li se tko nalazi u civilnim kućama. Tamo gdje nisu mogli ući kroz vrata, ulazilo se kroz zid, tako da se prethodno dio objekta minira. U toj akciji čišćenja oko Drvene pijace, došlo je do situacije, da su bile izmiješane jedinice iz Vukovara i jedinice dobrovoljaca, pristiglih iz Srbije i drugih krajeva. Navodi, da je začuo poziv iz jedne od kuća, da je tu pronađen čovjek – civil i ima li koga iz Vukovara, da ga pogleda. Svjedok iskazuje, da je ušao u tu kuću i ugledao tri vojnika – rezervista i jednog civila, kojeg je prepoznao kao prodavača u bivšoj trgovini „Gvožđar“ u Vukovaru, imenom Slavko. On je tada već imao opekline po licu i čelu, izgledao je ošamućeno, a ova tri rezervista su mu uzeli šaku i pritisli nož s gornje strane šake na prste i već su zarezali prste, a okrivljeni nadalje navodi, da je viknuo, da ga puste jer čovjek nije vojnik. Slavko Batik je djelovao izgubljeno i uplašeno, spominjao je kćerku u Somboru i ponavljao je svoje ime. Oni su poslušali, tako da su zajedno s tim civilom i trojicom nepoznatih rezervista krenuli ulicom, da bi ga izveli iz zone bojnih „dejtava“. Išli su ulicom iz pravca Drvene pijace prema Sajmištu i hodali možda 100-tinjak metara, do štaba majora Šljivančanina. Štab je bio u jednoj od obiteljskih kuća, netko se obratio iz štaba pitavši koga to dovode, a netko od rezervista je rekao da su našli čovjeka. Ispred zgrade štaba bili su reporteri, ali ne zna koje televizije i radia, vidio je više kamera i više fotoreportera, tako da su oni vjerojatno snimali dolazak do štaba. Misli da su osim reportera bili i predstavnici međunarodne zajednice, a to zaključuje po tome, jer su bili obučeni u bijela odijela. Pred ovima, na ulici su predali Batika Veselinu Šljivančaninu i njegovim oficirima, tako da nije vidio je li Batik ušao u dvorište kuće gdje je bio smješten štab majora Šljivančanina. Nakon što su ga predali, Šljivančanin je naredio, da se vrate na početni položaj, odnosno na Drvenu pijacu, obzirom da je akcija čišćenja. Osim Slavka Batika nisu našli toga dana i doveli u Šljivančaninov štab ni jednog drugog civila. U tu kuću u Preradovićevoj ulici nije ulazio, tako da ne može govoriti je li Šljivančanin istu kao štab koristio duže vrijeme ili ju je koristio samo taj dan kad je bila akcija čišćenja stambenih objekata oko Drvene pijace. Obzirom da su uhićenog civila predali regularnoj vojsci, tadašnjoj JNA, ne zna što se kasnije s njim dogodilo. Nadalje je okrivljenik iskazao, da je komandir voda kojem je pripadao bio Mirosljub Vujović, ali je tada bio ranjen, pa ga je mijenjao Đanković. U podrumu gdje je bio smješten vod, a to je bilo u podrumu u Novoj ulici, na broj 44, zatekao je vojnike teritorijalce, stanovnike Vukovara Dražena Apića, Igora Crnomata, Dragoljuba Mišćevića, Sinišu

Lakića, Željka Vučićevića, Željka Savića, Branka Mijatovića, Damira Siretu, Peru Ćirića iz Vrbasa, Slavka zvanog „Cigan“ iz Vrbasa, kojemu se ne sjeća prezimena. Prilikom akcija Slavko Petrović i Pero Ćirić iz Vrbasa su išli zajedno sa Stankom Vujanovićem, koji im je bio nadređen. Ne može reći točno gdje je bio štab teritorijalne obrane, ali zna da su se sastanci nadređenih održavali u kući Stanka Vujanovića, udaljenoj 20-ak kuća od podruma gdje su bili smješteni. Misli da je glavni komandant teritorijalne obrane bio Milan Jakšić, kojeg nije poznavao, a 1991. godine ga je vidio nekoliko puta. Kao teritorijalci imali su iste uniforme, maslinast-sive i dobili su ih od tzv. JNA, zajedno sa šljemom i oružjem. Nakon što je istražni sudac okrivljeniku pokazao fotografiju, dostavljenu uz istražni zahtjev, s oznakom TC 0052 53 02, izjavio je, da je civil sa štakom u ruci po imenu Slavko, a da je vojnik sa šljemom na glavi i puškom s cijevi uperenom u zrak, on sam, tj. okrivljenik Slobodan Raić. Drugim osobama na slici, da ne zna imena. Osoba koja na fotografiji ima šubaru na glavi i znak „kokarde“, nije iz Vukovara niti iz ovih krajeva, ne poznaje ga i misli da je došao iz Srbije.

Okrivljenik je također iskazao, da su njihove jedinice u zoni borbenih djelovanja bile ugrožavane iz snajpera protivne strane. U teritorijalnoj obrani je ostao do 16.01.1992. godine, kad je bio ranjen nagazivši na minu u svom dvorištu. Novinare koji su načinili snimak, koji mu je pokazan, ne poznaje, niti im je dao intervju. Poznaje novinara iz Srbije Ninu Brajovića, s kojim je razgovarao i dao mu intervju u dvije rečenice dana 18.11.1991. godine. Bio je i fotoreporter po imenu Tomislav Peternek, ali ne zna za koga je radio. Do dana 04.11.1991. godine nije sudjelovao u borbenim djelovanjima u gradu Vukovaru niti drugdje, bio je kod kuće, otac je ostao kod kuće nakon što je „Borovo“ prestalo raditi u 7. ili 8. mjesecu, brat još tada nije imao 18 godina, a majka je bila zaposlena u bolnici kao knjigovođa i išla na posao do početka 10. mjeseca 1991. godine. Kada su bili preveženi u Negoslavce, prigovarali su mu što se nije ranije aktivirao i bilo im je čudno što se nije priključio postrojbama HV-a ili što nije bio mobiliziran, obzirom da mu je majka Hrvatica, a otac Srbin.

Iz dopisa Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (list 163) slijedi, da na temelju evidencija osoba koje su bile u neprijateljskom zatočeništvu tijekom Domovinskog rata je utvrđeno kako Slavko (Mije) Batik, rođen 11.03.1943. godine, nije evidentiran kao osoba koja se nalazila u neprijateljskim zatvorima i logorima. Slavko Batik je evidentiran kao nestala osoba u službenoj evidenciji nestalih osoba tijekom Domovinskog rata. Prema podacima sadržanim u zahtjevu za traženje, Slavko Batik je nestao 05. studenoga 1991. godine, a njegova sudbina do danas nije utvrđena.

Na fotografiji (na listu 11 spisa) vidljiv je izgled oštećenika Slavka Batika, kojeg vode četiri vojnika – pripadnika paravojnih postrojbi. Na fotografiji je vidljivo da oštećeni hoda uz pomoć štapa, da je poguren, lice mu je opečeno, na lijevoj ruci i na lijevoj nozi ima zavoje, nogavice hlača su mu pokidane – poderane, a desna nogavica krvava. Na lijevoj nozi nema obuvenu cipelu, nego mu je stopalo i lijeva noga zamotana zavojem. Na istoj fotografiji nalazi se okrivljenik u SMB odori i šljemom na glavi, u desnoj ruci drži pušku uperenu u vis i o pojasu – opasaču ima dvije bombe.

Na audio-video snimku (list 106) snimljeni su trenuci kada oštećenika vode vojnici – pripadnici paravojnih postrojbi, kako je to prethodno opisano za vidljivo na fotografiji, time da se uočava izgled i teško kretanje oštećenika.

U zapisniku Županijskog suda u Vukovaru, istražnog suca, od 22. rujna 2006. godine (list 135) evidentirano je, da je okrivljeni pokazao kuću u kojoj je pronašao civila Slavka Batika, napominjući da je na tom mjestu izgrađena nova zgrada, jer je na tom mjestu bila stara dotrajala zgrada, oštećena projektilima, a ulaz u podrum je bio sa sjeverne strane. Mjesto zgrade koju je okrivljenik pokazao označeno je fotografijom pod brojem F-4 u fotoelaboratu. Okrivljenik je zatim pokazao smjer prema jugu odnosno ulici Petra Preradovića, koja se nadovezuje na Trg Drvena pijaca, kao smjer kojim je vođen oštećenik. Pravac kretanja, prema navodima okrivljenika, označen je fotografijama F-5 i F-6. Nadalje, hodajući ulicom Petra Preradovića u pravcu juga, okrivljenik je došao do kućnog broja 11 i pokazao da se na tom mjestu nalazila zgrada koja je tijekom ratnih djelovanja srušena, a tu se sada nalazi novosagrađena zgrada, te da je to mjesto do kojeg je doveo Slavka Batika i predao ga u dvorištu drugim vojnicima – pripadnicima tadašnje JNA i teritorijalne obrane. Smjer kretanja opisan u zapisniku, nalazi se na tlocrtu u prilogu fotoelaborata.

Uvidom u fotodokumentaciju očevida vidljiv je opći izgled mjesta događaja, na trgu zvanom Drvena pijaca, obiteljska kuća u kojoj je pronađen oštećenik, pogled prema ulici Petra Preradovića i obiteljska kuća u ulici Petra Preradovića, do koje je, prema navodu okrivljenika, doveden oštećenik. Iz skice smjera kretanja – tlocrta vidljivo je mjesto – kuća, gdje je pronađen oštećenik, te kretanje oštećenika preko Trga Drvena pijaca i dijela ulice Petra Preradovića, gdje je oštećenik, prema navodima okrivljenika, predan drugim vojnicima tadašnje JNA i pripadnicima teritorijalne obrane.

Obrana okrivljenika u dijelu u kojem navodi da je oštećenika predao u štab majora Šljivančanina, tadašnjeg časnika ondašnje JNA, nije osnovana.

Da je dana 16. studenoga 1991. godine trajala oružana agresija tzv. JNA i paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku notorna je činjenica. To proizlazi iz iskaza svjedoka Marije Freund, Slobodana Duraja, Pavla Vebera, Katarine Menges, Katarine Simić, Stipe Šeremeta, Ivana Barca, Vlade Rusina, Damira Dukića, oštećene Ruže Batik, a i iz obrane samog okrivljenika. U tim događanjima dana 16. studenoga 1991. godine je nestao civil oštećeni Slavko Batik. Oštećeni nije pronađen do današnjeg dana, kako to proizlazi iz iskaza svjedokinje – oštećene Ruže Batik, svjedokinje Marije Freund, Katarine Menges, Jozefine Varga i Marije Varga, te iz dopisa Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u evidencijama kojega je oštećeni evidentiran kao nestala osoba.

Prema navodima svjedokinje Marije Freund, sestre oštećenog Slavka Batika, ona je za oštećenikom, kao sestra, intenzivno tragala nakon njegova nestanka 1991. godine i 1992. godine, ali ga nije pronašla. Oštećeni, a ni njegovi posmrtni ostaci, nije pronađen do današnjeg dana, ni nakon proteka više od 15 godina. Da je za oštećenikom tragano proizlazi i iz iskaza svjedokinje – oštećene Ruže Batik i svjedokinja Jozefine Varga i Marije Varga.

U dopisu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti navodi se, da oštećeni nije evidentiran kao osoba koja se nalazila u neprijateljskim zatvorima i logorima.

Prema navodima svjedokinje Katarine Menges, nakon pada grada oštećenika nikada više nije vidjela.

Svjedoci Slobodan Duraj, Pavao Veber, Katarina Menges, Stipo Šeremet, Ivan Barac, Vlado Rusin i Jozefina Varga, na fotografiji snimljenoj kritičnog dana, prepoznali su oštećenika Slavka Batika i okrivljenika Slobodana Raića, dok je svjedokinja Katarina Simić na toj fotografiji prepoznala oštećenika.

Oštećena Ruža Batik posebno je iskazala, da njezin suprug nikada nije nosio štap niti mu je bio potreban, a svjedokinja Katarina Simić, da oštećeni nije hodao pogureno i nije koristio štap, već je bio uspravan, dok je svjedokinja Marija Freund naglasila kako je njezin brat – oštećeni Slavko Batik tada imao 48 godina, iako na fotografiji izgleda znatno stariji.

Svjedokinja – oštećena Ruža Batik ukazala je, da oštećeni Slavko Batik u trenutku izlaska iz podruma – skloništa, nije imao nikakvih ozljeda niti je bio povrijeđen.

Uvidom u fotografiju, (na listu 11 spisa), na kojoj je vidljivo kako okrivljenik s još trojicom pripadnika paravojskih postrojbi vodi oštećenika, vidljiv je i izgled oštećenika. Izgled oštećenika vidljiv je i na audio-video snimci privođenja oštećenika. Na tim snimkama oštećenik koji, iako je tada imao 48 godina, izgleda izmučeno, jedva je hodao uz pomoć štake, bio opečen i ranjen.

Prema navodima svjedoka Stipe Šeremeta i Vlade Rusina civili zarobljeni na Drvenoj pijaci su već tu stradavali prilikom sabiranja, a neki od njih su likvidirani na Veleprometu.

Na temelju provedenih dokaza proizlazi da je okrivljeni u akciji tzv. čišćenja dijela grada Vukovara, pronašao i zarobio oštećenog kao civila, s drugim pripadnicima paravojskih postrojbi, a to proizlazi i iz obrane samog okrivljenika, te ga odveo u nepoznatom pravcu, nakon čega ga je likvidirao. Na taj način postupio je protivno odredbama čl.3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i čl.51. Dopunskog protokola tim konvencijama (Protokol I), pa utoliko nije osnovana obrana okrivljenika, nego je on postupajući suprotno označenim odredbama Ženevske konvencije, počinio kazneno djelo koje mu se ovom optužnicom stavlja na teret.

Stoga je ova optužnica opravdana i na zakonu utemeljena.

Prema okrivljenom potrebno je produljiti pritvor iz razloga navedenih u čl.102. st.1. toč.1. ZKP, jer iako okrivljenik ima prijavljeno prebivalište u Vukovaru, on ima boravište u Novom Sadu, u Srbiji, za koje boravište je vezan i zaposlenjem, gdje radi kao vozač taksija, pa ukoliko pritvor ne bi bio produljen postoji opasnost da okrivljeni pobjegne ili se sakrije i na taj način postane nedostupan sudbenim tijelima Republike Hrvatske. Također, postoji osnov za određivanje pritvora po čl.102. st.1. toč.4. ZKP, obzirom da je za kazneno djelo za koje se tereti okrivljenika propisana kazna zatvora teža od 12 godina, a okrivljeni je pronašavši oštećenika - civila u teškom psihofizičkom stanju odveo u nepoznatom pravcu, nakon

čega mu se gubi svaki trag i ni do danas nije pronađen, kao ni njegovi posmrtni ostaci, pa ove okolnosti predstavljaju posebno teške okolnosti pod kojima je kazneno djelo počinjeno.

ZAMJENIK ŽUPANIJSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA

Vlatko Mirković

Prilog:

- 1) spis br.Kio-33/06.
(list 1-208)